

Offshore Norges hørings svar – EØS-utredningen

Offshore Norge viser til Utenriksdepartementets høringsbrev av 15. mai 2024 om høring av NOU 2024:7, *Norge og EØS: Utvikling og erfaringer*. Vi vil benytte anledningen til å takke Eldring-utvalget for deres grundige arbeid og velskrevne rapport. Utredningen vil være et godt og viktig utgangspunkt for en videre diskusjon om Norges samarbeid med EU.

Offshore Norge viser til NHOs hørings svar, som vi støtter. NHO kommenterer på en god måte de interesseområdene som våre medlemsbedrifter er opptatt av. Vi vil likevel særlig trekke fram tre sentrale tema i utredningen og i NHOs svar; behovet for

- 1) Tidligere engasjement fra norske myndigheter i EUs lovgivningsprosesser
- 2) Større samarbeid mellom næringslivet i Norge og norske myndigheter
- 3) Styrking av myndighetenes kapasitet og kompetanse i EØS-spørsmål

Tidlig engasjement

Offshore Norges vurdering og erfaring er at Norge noen ganger kommer for sent inn i diskusjonen med Europakommisjonen og de andre EU-institusjonene om hvordan regelverk som vil få stor betydning i Norge blir utformet. EUs regelverksutforming holder i det store og hele høy kvalitet og gir mange fordeler, men ulempen blir stor i Norge når myndighetene kommer for sent inn i prosessene. Her har våre nordiske naboland innrettet seg bedre enn oss, med fora opprettet av myndighetene som legger til rette for diskusjon mellom aktørene og innspill til myndighetenes håndtering på et tidlig tidspunkt i prosessen.

Et nylig eksempel er den såkalte «Metan-forordningen» som blant annet handler om hvordan industrielt utslipp av klimagassen metan skal måles og begrenses. Den omfatter industrielle utslipp offshore, og vil gi store utfordringer både operasjonelt og økonomisk for norsk offshorenæring dersom den gjennomføres i norsk rett - sett i forhold til den relativt begrensede effekten forordningen vil ha på klimagassutslippene. Forordningen er utformet uten tilstrekkelig kunnskap om de faktiske forhold offshore, og dersom norske myndigheter hadde vært tidligere på banen og gitt innspill til bl.a. Europakommisjonen, kunne innretningen av denne forordningen blitt mye mer hensiktsmessig og effektiv.

I Offshore Norges kontakt med norske myndigheter har vi erfart at de av ulike grunner ikke ønsker eller har kapasitet til, å vurdere nytt EU-regelverk før det er vedtatt og tatt inn i EØS-prosessene. Offshore Norge mener at Norge vil være veldig godt tjent med en tidlig involvering fra norske myndigheter, noe også Eldring-utvalget understreker.

Samarbeid med næringslivet

EUs regelverk blir stadig mer omfattende, detaljert og teknisk/faglig. Å diskutere utviklingen av nytt regelverk krever derfor stadig større faglig kompetanse. Det kan ikke forventes at norske

myndigheter sitter på all den fagkompetansen som skal til, og Offshore Norge mener at myndighetene i enda større grad enn i dag bør involvere næringslivet som blir berørt. Enten i form av bidrag til dialogen med EUs institusjoner, eller i form av konsekvensvurderinger til bruk i myndighetenes eget arbeid med sakene. Eldring-utvalget påpeker dette problemet med stor tydelighet. Vi mener at tidlig involvering og samarbeid med næringslivet vil gi Norge og norske myndigheter en betydelig større innvirkning på regelverksutviklingen enn det som er tilfellet i dag.

Kapasitet og kompetanse

En stadig større og mer detaljert regelverksutvikling i EU krever større kapasitet og høyere kompetanse hos de myndighetene som skal vurdere regelverket før eventuell innlemmelse i norsk lov. Offshore Norge mener at myndighetene må få tilført større midler til EØS-prosessene, og de må pålegges å prioritere dette høyere.

I tillegg er det en helt klar utfordring, slik det påpekes i EØS-utredningen, at lover og regler blir stadig mer sektorovergripende. Det skyldes ikke minst at klimahensyn blir stadig viktigere i lover og regler, uavhengig av sektor. Vi mener derfor at en del av den kapasitets- og kompetanseøkningen som behøves må innrettes mot koordinering og samarbeid på myndighetssiden. Det er behov for sterkere koordinering, og det må vurderes om det også er behov for en klargjøring og/eller ansvarliggjøring i alle relevante myndighetsorganer. Dette vil gjelde alle departementer og deres underliggende etater. Ett departement, eller SMK, bør ha ansvaret for å sikre at slik koordinering skjer.

Forvaltningen av EØS-prosessene i Norge er i stor grad utviklet på bakgrunnen av det som var realitetene da EØS-avtalen ble inngått for 30 år siden. Offshore Norge støtter både Eldring-utvalgets og NHOs tydelige påpekning av dette, og foreslår at en reform av de norske myndighetenes EØS-prosesser, for å gjøre de mer i tråd med dagens behov, blir vurdert.

Avslutning

Det er viktig å understreke det Eldring-utvalget selv sier, at denne utredningen ikke handler om et ja eller nei til EØS-avtalen, eller norsk medlemskap i EU for den del, men om hvordan vi skal håndtere Norges viktigste internasjonale avtale i dag. Offshore Norge håper derfor at EØS-utredningen, sammen med høringsinnspillene, vil bidra til en konstruktiv debatt om hvordan Norges håndtering av EØS-avtalen kan bli enda bedre. Til glede for næringslivet, for styrking av arbeidsplassene, for forbedring av myndighetenes arbeid, og for samfunnet generelt.